

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ

1. Τι σημαίνει η φράση «διαιρει και βασίλευε»; Ποιοι την εφάρμοσαν πρώτοι και για ποιους λόγους; Σχολιάστε τα αποτελέσματα της εφαρμογής της στην Ελλάδα.

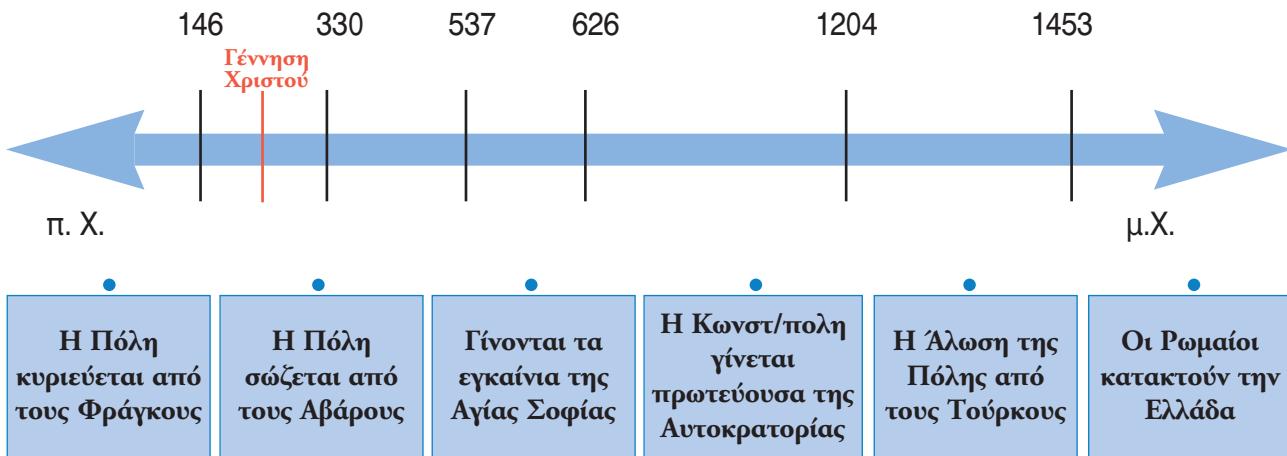
2. Αριθμήστε τα γεγονότα (από 1 έως 10) με τη χρονική σειρά που αυτά έγιναν:

	Ο Ηράκλειος εκστρατεύει κατά των Περσών.
	Ο Ιουστινιανός κτίζει την Αγία Σοφία και μεγαλώνει το Βυζαντινό κράτος.
	Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους (1453 μ.Χ.).
	Η πρωτεύουσα μεταφέρεται από τη Ρώμη στο Βυζάντιο.
	Η Αυτοκρατορία χωρίζεται σε ανατολικό και δυτικό ρωμαϊκό κράτος (395 μ.Χ.)
1.	Οι Ρωμαίοι κατακτούν την Ελλάδα (146 π.Χ.).
	Η Πόλη απελευθερώνεται από τον Αλέξιο Στρατηγόπουλο (1261 μ.Χ.).
	Ο Λέων Γ', ο Ίσαυρος σώζει την Πόλη από τους Άραβες (717 μ.Χ.)
	Το Βυζάντιο φτάνει σε μεγάλη ακμή στα χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας.
	Οι Φράγκοι κυριεύουν την Κωνσταντινούπολη (1204).

3. Αντιστοιχίστε τις **ιστορικές έννοιες** της πρώτης στήλης με τις σχετικές τους ή τις αντίθετές τους που υπάρχουν στη δεύτερη.

ακμή	•	πολιορκία
άλωση	•	αναρχία
ένωση εκκλησιών	•	απελευθέρωση
ανεξιθρησκία	•	σχίσμα των εκκλησιών
διοίκηση	•	υποτέλεια
προνόμια	•	παρακμή
ειρήνη	•	φανατισμός
εικονομαχία	•	πόλεμος
διπλωματία	•	συμμαχία
ηγεμονία	•	σύγκρουση

4. Συνδέστε τα παρακάτω ιστορικά γεγονότα με τη χρονολογία που αυτά συνέβησαν:

5. Βάλτε X στο ορθογώνιο της έννοιας με την οποία σχετίζεται καθεμιά από τις παρακάτω φράσεις και δικαιολογήστε την επιλογή σας.

Ενέργεια	Νομοθεσία	Διοίκηση	Οικονομία
Η αυτοκρατορία χωρίστηκε σε Θέματα.			
Οι γεωργοί αύξησαν την παραγωγή προϊόντων.			
Οι νόμοι εκσυγχρονίστηκαν και συγκεντρώθηκαν.			
Περιορίστηκε ο αριθμός των υπαλλήλων.			
Αναπτύχθηκε πολύ το εμπόριο μεταξωτών.			
Γράφτηκαν και νέοι νόμοι, οι «Νεαρές».			
Οι νόμοι εφαρμόζονται δίκαια για όλους.			
Η Κρήτη ελευθερώθηκε από τους πειρατές.			
Οι δρόμοι της θάλασσας έμειναν ανοιχτοί.			
Τα εμπόριο πέρασε στα χέρια των Βενετών.			

6. Οι βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν τη **διπλωματία** για να διατηρούν ειρηνικές σχέσεις με τους γειτονικούς και τους άλλους λαούς. Ποιες από τις παρακάτω ενέργειες τους θεωρείτε διπλωματικές και ποιες όχι; Βάλτε ένα **vai** ή ένα **όχι** μπροστά από κάθε μία.

Παραχωρούσαν προνόμια στους αρχηγούς τους.
Τους πρόσφεραν πολύτιμα δώρα, τίτλους και αξιώματα.
Έστελναν ιεραπόστολους και εκχριστιανίζαν το λαό τους.
Ανέπτυσσαν εμπορικές σχέσεις μαζί τους.
Έδιναν χρήματα κι έστρεφαν τον ένα αντίπαλό τους εναντίον του άλλου.
Τους πολεμούσαν με το στρατό και τα καράβια τους.
Χρησιμοποιούσαν το υγρό πυρ εναντίον τους.
Πάντρευαν τις πριγκίπισσές τους με ξένους άρχοντες ή διαδόχους τους.
Τους έκαναν μισθοφόρους στο Βυζαντινό στρατό.
Δέχονταν παιδιά των αρχόντων τους στο Πανεπιστήμιο της Πόλης.

7. Γράψτε πλάι σε κάθε πρόσωπο του πίνακα μια σύντομη πρόταση για μια ενέργειά του, που έμεινε ιστορική.

Κωνσταντίνος	
Θεοδόσιος	
Ιουλιανός	
Ιουστινιανός	
Αυτοκράτειρα Θεοδώρα	
Ηράκλειος	
Λέων Γ', ο Ίσαυρος	
Διγενής Ακρίτας	
Βασίλειος Β'	
Πατριάρχης Φώτιος	
Αυτοκράτειρα Ευδοκία	
Φλαντανελλάς	
Κωνσταντίνος Παλαιολόγος	
Νικηφόρος Φωκάς	

8. Διαλέξτε και κυκλώστε τα 3 από τα 10 γεγονότα-κλειδιά του παρακάτω πίνακα, που τα θεωρείτε πιο σημαντικά από τα άλλα. Δικαιολογήστε και σχολιάστε την επιλογή σας.

1	Το «Διάταγμα της ανεξιθρησκίας» (Μεδιολάνων).
2	Η μεταφορά της πρωτεύουσας από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη.
3	Η ασφάλιση της Πόλης με «άπαρτα» τείχη.
4	Η ανακήρυξη του χριστιανισμού ως επίσημης θρησκείας του κράτους.
5	Το (ξανα)χτίσιμο της Αγίας Σοφίας από τον Ιουστινιανό.
6	Η επικράτηση της ελληνικής γλώσσας στη διοίκηση και τη νομοθεσία.
7	Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων και των Ρώσων από τους Βυζαντινούς.
8	Η παραχώρηση προνομίων στους Βενετούς και τους Γενουάτες.
9	Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους (1204).
10	Η Άλωση της Πόλης από του Θωμανούς Τούρκους (1453).

9. Βάλτε **Σ** στις ενέργειες των Ρωμαίων ή Βυζαντινών που σας βρίσκουν σύμφωνους και **Δ** σε όσες διαφωνείτε. Δικαιολογήστε την επιλογή σας.

Ο Ρωμαίοι μετέφεραν στη Ρώμη πολλά ελληνικά έργα τέχνης.
Πολλοί Έλληνες δάσκαλοι δίδαξαν ελληνικά στους Ρωμαίους και τα παιδιά τους.
Ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος υπέγραψαν το «διάταγμα της ανεξιθρησκίας».
Φανατικοί χριστιανοί κατέστρεψαν πολλά αρχαία αγάλματα και μνημεία.
Ο Ιουστινιανός έκλεισε τη Φιλοσοφική σχολή της Αθήνας.
Ο Πατριάρχης Σέργιος έδωσε τους θησαυρούς της Εκκλησίας στον Ηράκλειο.
Στα βυζαντινά σχολεία φοιτούσαν μόνο αγόρια.
Στις σχολές του Βυζαντίου φοιτούσαν και μαθητές από άλλες χώρες.
Ο σουλτάνος φέρθηκε με σεβασμό στον αυτοκράτορα Ρωμανό Διογένη.
Οι Φράγκοι κατακτητές μετέφεραν στη Δύση πολλούς θησαυρούς της Πόλης.
Ο Αλέξιος Στρατηγόπουλος ανάκτησε την Πόλη, αναίμακτα (χωρίς νεκρούς).
Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος δε δέχτηκε να παραδώσει την Πόλη και να σωθεί.